

PROTOKOL O STATUSU IZBEGLICA (1967)¹

Države potpisnice ovog protokola, s obzirom da Konvencija o statusu izbeglica sačinjena 28. jula 1951. godine u Ženevi (u daljem tekstu: Konvencija) obuhvata samo ona lica koja su postala izbeglice usled događaja koji su se desili pre 1. januara 1951. godine; s obzirom da je od vremena usvajanja Konvencije dolazilo do situacija u kojima su nastale nove izbeglice i da takve izbeglice stoga ne mogu da budu obuhvaćene Konvencijom; s obzirom da je poželjno da sve izbeglice uživaju jednaki status obuhvaćen definicijom Konvencije, bez obzira na pomenuti rok od 1. januara 1951. godine, složile su se u sledećem:

Član 1.

Opšte odredbe

1. Države potpisnice ovog protokola primenjivaće članove 2. do 34. zaključno Konvencije na izbeglice kako je to u daljem tekstu definisano.
2. U ovom protokolu će izraz „izbeglica“, izuzev u primeni tačke 3. ovog člana, označavati svako lice definisano članom 1. Konvencije uz izostavljanje reči: „usled događaja koji su se desili pre 1. januara 1951. godine i ...“, reči: „... kao posledica ovakvih događaja“ u članu 1A(2).
3. Države potpisnice primenjivaće ovaj protokol bez ikakvih geografskih ograničenja, osim što će se postojeće izjave date od strane država koje su već potpisnice Konvencije u skladu sa članom 1B(1a) Konvencije, ako nisu proširene na osnovu njenog člana 1B(2), primenjivati takođe na osnovu ovog protokola.

Član 2.

Saradnja nacionalnih vlasti sa Ujedinjenim nacijama

1. Države potpisnice ovog protokola obavezuju se da će saradivati sa Kancelarijom visokog komesara za izbeglice Ujedinjenih nacija, ili sa bilo kojom drugom agencijom koja bi ga nasledila, u obavljanju njegovih funkcija, a naročito time što će mu pomoći da obavlja svoju dužnost u vršenju nadzora nad primenom odredaba ovog protokola.
2. Radi omogućavanja Kancelariji visokog komesara, ili bilo kojoj drugoj agenciji Ujedinjenih nacija koja bi ga nasledila, da podnosi izveštaje nadležnim organima Ujedinjenih nacija, države potpisnice ovog protokola obavezuju se da će im pružati, u odgovarajućoj formi, potrebne informacije i statističke podatke o:
  - (a) uslovima pod kojima žive izbeglice;
  - (b) sprovođenju u život ovog protokola;
  - (c) zakonima, propisima i uredbama o izbeglicama koji jesu ili koji mogu stupiti na snagu.

Član 3.

Pružanje informacija o nacionalnom zakonodavstvu

Države potpisnice ovog protokola dostavljaju generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija tekstove zakona i propisa koje donose radi obezbeđivanja primene ovog protokola.

Član 4.

Rešavanje sporova

Svaki spor između država potpisnica ovog protokola koji se odnosi na njegovo tumačenje ili primenu, a koji ne bi mogao da se reši na drugi način, podneće se Međunarodnom sudu pravde na zahtev bilo koje strane u sporu.

¹ Protokol o statusu izbeglica zaključen je 31. januara 1967. godine u Njujorku. Stupio je na snagu 4. oktobra 1967. godine, u skladu sa čl. 8 (Službeni list SFRJ – Međunarodni ugovori i drugi sporazumi, br. 15/67).

Član 5.
Pristupanje Protokolu

Ovaj protokol otvara se za pristupanje u ime svih država članica Konvencije i svake druge države članice Ujedinjenih nacija ili članice bilo koje specijalizovane agencije ili one kojoj bude upućen poziv od strane Generalne skupštine Ujedinjenih nacija da mu pristupi. Pristupanje će se izvršiti deponovanjem instrumenta o pristupanju kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

Član 6.
Klauzula o federacijama

U slučajevima kada je reč o federativnoj ili složenoj državi, primeniće se sledeće odredbe:

(a) u pogledu onih članova Konvencije koji se primenjuju u skladu sa članom 1. tačka 1. ovog protokola, a potpadaju pod zakonodavnu jurisdikciju federalne zakonodavne vlasti, obaveze federalne vlade će u tom obimu biti iste kao i država potpisnica koje nisu federativne;

(b) u pogledu onih članova Konvencije koji se primenjuju u skladu sa članom 1. tačka 1. ovog protokola a potpadaju pod zakonodavnu jurisdikciju država, pokrajina ili kantona u sastavu federacije, koji po ustavnom sistemu federacije nisu obavezni da preduzimaju zakonodavnu akciju, federalna vlada će, uz odgovarajuću pozitivnu preporuku, najhitnije obavestiti nadležne vlasti država, provincija ili kantona o navedenim članovima;

(c) federalna država potpisnica ovog protokola, na zahtev bilo koje države potpisnice upućen preko generalnog sekretara Ujedinjenih nacija, dostaviće izveštaj o zakonodavstvu i praksi federacije i njenih sastavnih delova u vezi sa bilo kojom pojedinom odredbom Konvencije koja se primenjuje u skladu sa članom 1. tačka 1. ovog protokola navodeći do koje je mere ova odredba sprovedena u život zakonodavnom ili drugom akcijom.

Član 7.
Rezerve i izjave

1. Prilikom pristupanja, svaka država ima pravo da stavi rezerve na član 4. ovog protokola i na primenu, u skladu sa članom 1. ovog protokola, bilo koje odredbe Konvencije osim onih koje su sadržane u članovima 1, 3, 4, 16(1) i 33, pod uslovom da se, kada je reč o državi potpisnici Konvencije, rezerve stavljene na osnovu ovog člana ne prošire na izbeglice na koje se Konvencija primenjuje.

2. Rezerve stavljene od strane države potpisnice Konvencije na osnovu člana 42. primenjuju se, ako ne budu povučene, na njihove obaveze koje proističu iz ovog protokola.

3. Svaka država koja stavlja rezervu u skladu sa tačkom 1. ovog člana može istu u svako doba povući, s tim što će u tom smislu obavestiti generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

4. Smatraće se da se izjave, koje država potpisnica koja pristupa ovom protokolu daje na osnovu člana 40. tač. 1. i 2. Konvencije, odnose na ovaj protokol, ako prilikom pristupanja država potpisnica nije obavestila generalnog sekretara Ujedinjenih nacija o protivnom. Smatra se da se odredbe člana 40. tač. 2. i 3. i člana 44. tačka 3. Konvencije primenjuju na ovaj protokol mutatis mutandis.

Član 8.
Stupanje na snagu

1. Ovaj protokol stupa na snagu na dan deponovanja šestog instrumenta o pristupanju.

2. Protokol stupa na snagu za svaku državu koja mu bude pristupila posle deponovanja šestog instrumenta o pristupanju Protokolu, na dan deponovanja instrumenta o pristupanju od strane te države.

Član 9.
Otkazivanje

1. Svaka država potpisnica može da otkáže ovaj protokol u svako doba putem saopštenja koje se upućuje generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija.

2. Ovakav otkaz stupa na snagu za državu potpisnicu koja ga je podnela godinu dana od datuma kada je otkaz primljen od strane generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

Član 10.

Notifikacije generalnog sekretara Ujedinjenih nacija

Generalni sekretar Ujedinjenih nacija obavještavaće države pomenute u članu 5. o stupanju na snagu, pristupanjima, rezervama i povlačenju rezervi i otkazivanjima ovog protokola i o izjavama i saopštenjima koja se na isti odnose.

Član 11.

Deponovanje u arhivi Sekretarijata Ujedinjenih nacija

Primerak ovog protokola, čiji su engleski, francuski, kineski, ruski i španski tekstovi podjednako verodostojni, potpisan od strane predsednika Generalne skupštine i generalnog sekretara Ujedinjenih nacija, deponuju se u arhivi Sekretarijata Ujedinjenih nacija. Generalni sekretar će dostaviti overene primerke istog svim državama članicama Ujedinjenih nacija i drugim državama navedenim u gornjem članu 5.